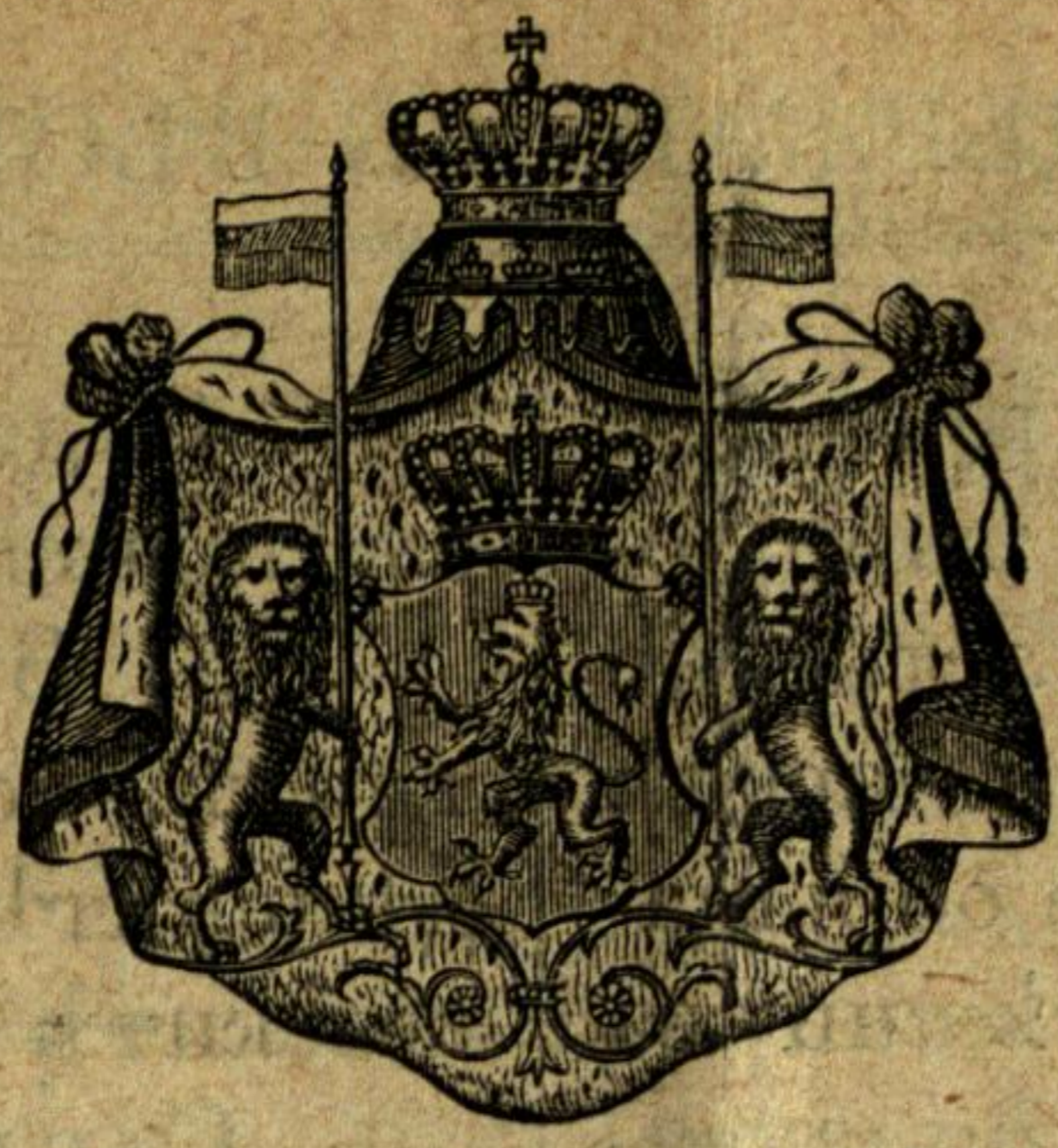

ДЪРЖАВЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

ДЪРЖАВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

излиза
за сега 2 пѣти въ седмицата, срѣда и сѣбота.

Годишна цѣна на „Държавенъ Вѣстникъ“
за въ Княжеството е 12 л. за повѣтъ съ прибавление на пощенскитѣ разноски.

ЗА ВСЯКАКВИ ПУБЛИКАЦИИ

се плаща
за 1 редъ въ стълбецъ отъ $\frac{1}{2}$ страници 40 стот. а за такъвъ въ $\frac{1}{3}$ с. 30

Поръчки и писма за „Държавенъ Вѣстникъ“
се испращатъ до Администрацията въ Министерството на Просвѣщението

ГОД. III.

СОФИЯ, срѣда 8 априлий 1881.

БРОЙ 22.

По Министерството на Финанситѣ

УКАЗЪ

№ 253.

НИЙ АЛЕКСАНДРЪ I

Съ Божия милость и народната воля

Князь на България.

По предложението на Наштътъ Министръ на Финанситѣ, представено Намъ съ докладътъ му отъ 23-й мартъ подъ № 18,

ПОСТАНОВИХМИ И ПОСТАНОВЯВАМИ:

Ст. 1. На учредената вече комиссия за подобрене състоянието на земледѣлческото население по господарскитѣ чифликски земи, освѣнъ длъжноститѣ указани, въ указъ, № 158, да се възложатъ и слѣдующитѣ задачи:

1. Да разгледъа всичкитѣ въпроси, които се отнасятъ до черкезкитѣ и татарски земи, съгласно съ издадения за тази цѣль законъ, утвърденъ отъ насъ съ указъ № 737.

2. Да се погрижи за навременното и постоянно настаняване на преселенцитѣ, които непрестанно идватъ въ Княжеството.

3. Да изнамеръи и опредѣли, кои сж правителственнитѣ совати и пасбища, гдѣ сж тѣ намѣрватъ и отъ какво пространство се състоятъ.

4. Да разгледъа и достави точни свѣдѣния: кои гори сж правителствени, общественни, вакуфски и частни и

5. Въобще да се постараетъ за изравнението на мѣстотитѣ, които сж повдигатъ отъ разнитѣ общини за съпредѣлнитѣ имъ мѣри съ правителственнитѣ мѣста и черкезкитѣ и татарски земи.

Наштътъ Министръ на Финанситѣ се натоварва съ изпълнението на настоящитѣ указъ.

Издаденъ въ Нашата столица въ София на 28 мартъ 1881 година.

Първообразното подписано: По Височайша заповѣдъ, Намѣстникъ на Негово Височество:

Министерскій Съвѣтъ.

Подписалъ:

Предсѣдатель на Министерскій Съвѣтъ и привременний Министръ на Правосъдието, Министръ на Финанситѣ: Каравеловъ.

Докладъ до Негово Височество.

№ 18.

Господарю.

Едни отъ доста важнитѣ, нѣ неустроени, ненаредени и не малко заплетени още дѣла въ Княжеството ни сж и черкезкитѣ и татарски земи, преселенцитѣ, сுவатлъцитѣ и лѣсоветѣ. Макаръ и да сж ставали и ставатъ распоредания, окончателното имъ обаче нареждане не е могло да стане още, по единственната причина на разнообразното положение, въ което сж поставени, сами по себе, въпроснитѣ дѣла. Като сж тѣ, по положението си, толко тѣсно свързани съ жизненнитѣ интереси на народа ни, желател-

но е по-скоро, да се взематъ мѣрки, за тѣхното нареждане, безъ което нѣма да престанатъ затрудненията, които всѣкидневно посрѣща правителството отъ страна на преселенцитѣ и общинитѣ съпредѣлни съ земитѣ черкезки и татарски. Не по-малки почти затруднения, се срѣщатъ и съ ходътъ и експлоатацията на лѣсоветѣ, които мѣчно, да не кажа, невъзможно е при условията, въ които се тѣ днесъ намиратъ, да се поставятъ и нарѣдватъ така, както го изисква опитната наука за лѣсоводството — нѣща, които наредени, за първъ пѣтъ, колко годѣ по-добрѣ, не могатъ да не бждатъ отъ голѣма полза за държавнитѣ ни интереси.

Преселенцитѣ, по начинътъ и времето на произхождението имъ, могатъ се раздѣли на двѣ категории. Единитѣ отъ тѣхъ сж ония, които въ по отдавнашнитѣ времена за запазване животътъ си отъ несносното и ухрабно угнетение на тогавашнитѣ ни владѣтели, като търсили и намирали прибѣжище въ разнитѣ, намъ близосѣдни, свободни държави, повърщатъ се днесъ назадъ въ оставеното имъ, свободно вече, бащино огнище, а другитѣ все по сждатѣ причини, както и ония, сж принудени да напушатъ роднитѣ си мѣста и идатъ у ново освободенитѣ си, братия за избавление отъ най-тѣжки мжки и смъртъ — условия съ които тѣ немилостиво бидоха подхвърлени слѣдъ послѣднитѣ произшествия. Както първитѣ еднакво и вторитѣ, числото на които постоянно се увеличва, безъ разлика сж приемани отъ народа и правителството ни по единъ братски начинъ. Особенно за послѣднитѣ всячески сме се трудили да имъ се облекчатъ и позагладятъ ранитѣ; нѣ то не е могло да бжде, всякога и за всички, по единъ удовлетворителенъ начинъ, понеже голѣми мѣчнотии и спѣнки сж се срѣщали при настаняванъето имъ съ мѣста за жилища. Главнитѣ мѣчнотии сж се състояли въ това, че единственнитѣ държавни мѣста, които ние може да имъ посочимъ сж били: черкезкитѣ и татарски земи, а до нейдѣ и сுவатлъцитѣ, когато други празни и незаселени мѣста, ако и да се намиратъ въ достатъчно множество, въ отечеството ни, нѣ тѣ като принадлежатъ на различни общини, то и правителството не е намирало за справедливо да се мѣси и да нарушава правата и спокойствието на тия послѣднитѣ — общинитѣ.

Земитѣ оставени отъ черкезкитѣ и татаритѣ, не би били недостатъчни за удовлетворение нуждитѣ на преселенцитѣ, ако да бѣха били още за турското владичество въ правъ смислъ на словото „Държавни“, за да можаха и сега да се считатъ за таквизъ. Преселяванъето обаче на тѣзъ двѣ народности, като не е било съ цѣль економическа а политическа, то сж се употрѣблявали и всѣкакви срѣдства за постиганъето и. Тий за да бждатъ като клинъ между населението българско, давало имъ се е и съответствени на цѣльта мѣста за жилища. Съ малко исключение почти всичкитѣ села сж се образовали отъ земитѣ и меритѣ на различни общини. Гдѣто мѣстото е отговаряло на предначертанната цѣль, тамъ е било поставено новото черкезко село, като центръ мѣжду нѣколко други, на които отъ всѣкое е зимано по една часть за новосъставеното. За сждата цѣль, въ нѣкои страни, гдѣто е имало повече мѣсто, отдѣляваната часть не се е чувствувала отъ подлѣжащитѣ общини за толко зловредна; нѣ то не е било на

всѣкадѣ тѣй, защото цѣльта имъ не е било интереситѣ на българскитѣ общини. Отъ това и глѣдами че въ половината почти села черкезки, зимано е било насилствено земитѣ на съсредѣленитѣ общини, като се е давало негдѣ и нѣкое незначително възнаграждение, безъ да се обръщало ни най-малко внимание, че тѣ сж билц неизбѣжни за препитанието имъ. Подобни общини сж правили оплаквания още при турското управление, нъ тия оплаквания, предъ гонимата цѣль, не могли, разбира се, освѣнъ да бждѣтъ оставени безъ послѣдствие. Въ настоящето време обаче онеправданитѣ за тая цѣль общини начнаха да заявяватъ и да си доказватъ съ неоторими факти обидитѣ направени тѣмъ и да молятъ да имъ се върнатъ земенитѣ имъ насилствено земи, неизбѣжни за тѣхния поминѣкъ. И дѣйствително имаме свѣдѣния и доказателства, които потвърждаватъ това и ако на нѣкои общини не се повърнатъ земитѣ, то и тѣхното тамъ живѣяне е немислимо. Въ това именно се състоятъ мъчнотиитѣ и затрудненията на правителството, като то има за задача да изнамерѣ начина за изравнението интереситѣ и на двѣтѣ страни, тѣй щото безъ ущърбъ за еднитѣ да бжде удовлетворителенъ и за другитѣ.

Това сж щето може се каже и за тѣй наричанитѣ сுவатлъци, правителствени пасбища, много на които правата за владѣние и границитѣ се още спорни между правителството и разни общини отъ една страна и тѣзъ послѣднитѣ по между си отъ друга страна.

Лѣсоветѣ, този изворъ за богатство и факторъ за единъ умѣренъ, здравъ и приятенъ климатъ у народитѣ, гдѣто тѣ сж въ добро състояние и изобилностъ, не сж намъ непознати и не сж избѣгвали строгото ни внимание. Необходимо е за това едно разумно и правилно отгледвание, запазване, експлоатиране и размножение горитѣ. Нъ това не се постига тѣй лесно, особено у насъ, гдѣто до прѣдъ освобождението ни не се е помислювало и оцѣнявало капиталната имъ важностъ, нъ сж се истрѣблявали по най-непитомъ и непростителенъ начинъ. Както на всѣкадѣ, тѣй и у насъ невъзможно е щото изведнѣжъ и окончателно да се поставятъ и наредятъ горитѣ така както го изискватъ теорията и практиката по лѣсоводството. Нъ началото трѣбва да се направи, както вече и се е начнало; за това нѣщо необходимо е да се захване съ държавнитѣ лѣсове, които да могатъ послужатъ като образецъ. Тѣй щѣтъ бждѣтъ основата и подготовката, съ време да се подчинятъ и другитѣ лѣсове общественни или частни на сж щитѣ условия. Предварително обаче, неизбѣжно е да се знае колко държавни лѣсове имаме, какви пространства обематъ и гдѣ сж, даже да се знае това и за общественитѣ и частни гори. Нъ и тука се срѣщатъ спънки, и то въ неточното знаяние правовладѣнието на много лѣсове, да ли сж правителствени, общински, вакуфски или частни, което не малко влияе за нескорошното и точно туряне въ изпълнение правилната имъ организация.

Важността на тѣзи висящи още въпроси е неоспорна, а отъ изложеното става ясно незавидното имъ положение и нуждата да имъ се даде еднѣжъ за всѣкога едно окончателно и радикално рѣшение. За постиганѣето на тази цѣль ще е необходимо една специална комиссия, която да изслѣдва всичко на самитѣ мѣста, и понеже по благоволенieto на Ваше Височество има вече съставена една комиссия, за подобрене състоянието на земледѣлческото население по господарскитѣ и чифликски земи, въ съставѣтъ на която влизатъ хора свѣдущи по изложенитѣ по-горѣ предмети, на мнѣние съмъ щото, по край другитѣ обязанности на тази комиссия, опредѣлени въ указа отъ Ваше Височество №. 158, да и се възложатъ и слѣдующитѣ задачи:

1) Да разгледѣ всичкитѣ въпроси които се относатъ до черкезскитѣ и татарски земи, съгласно съ издадения за тази цѣль законъ, утвърденъ отъ В. Вис. съ указъ № 737.

2) Да се погрижи за навременното и постоянно настаняване на преселенцитѣ, които непрестанно идватъ въ Княжеството.

3) Да изнамерѣ и опредѣли кои сж правителствени совати и пасбища, гдѣ сж тѣ намѣрватъ и отъ какво пространство се състоятъ.

4) да разгледѣ и достави точни свѣдѣния: кои гори сж правителствени, общественни, вакуфски и частни и

5) Въобще да се постараетъ за изравнението на мъчнотиитѣ, които се повдигатъ отъ разнитѣ общини за съсредѣленитѣ имъ мери съ правителствениитѣ мѣста и черкезскитѣ и татарски земи:

Съгласно съ горѣизложеното честь имамъ най-покорно да моля Ваше Височество, ако одобрявате това предложение да благоволите да подпишете приложенитѣ тукъ указъ.

София, 23 мартъ 1881 год.

Съмъ, Господарю, на Ваше Височество най-покоренъ служителъ и вѣренъ подданикъ:

Министръ на Финанситѣ: Каравеловъ.

Съ указъ подъ №. 252 отъ 28 мартъ се постановява да се назначи Ст. Джансѣзовъ преводачъ за турски языкъ при комиссията за подобрене състоянието на земледѣлческото население по господарскитѣ и чифликски земи, съ мѣсечна плата 400 лева, започвайки отъ 20-й мартъ 1881 год.

По Министерството на Просвѣщението.

Съ указъ подъ №. 227 отъ 31 мартъ 1881 год. дава се на селото Тантири (търновско окръжие), за направа на едно училищно здание, едноврѣменна помощ отъ осемстотинъ (800) лева, отъ сумата опредѣлена въ текущия държавенъ бюджетъ за помощъ на общинскитѣ училища.

Съ указъ подъ №. 229 отъ сжща дата отчислява се отъ длъжността на учителъ отъ II класъ при Варненската реална гимназия, Божилъ Райновъ, отъ 20-й мартъ за неточно изпълнение на възложената му длъжностъ, и на негово мѣсто се назначава Никола Поповъ, тоже отъ 20 число на сжщия мѣсець, съ предвидената за тая длъжностъ заплата.

Съ указъ подъ №. 235, отъ сжща дата дава се за преустройство помѣщенията на Габровскитѣ първоначални училища и за съграждане на едно дѣвическо петокласно училище, едновременно помощъ (4,000) четири хиляди лева, отъ сумата опредѣлена въ текущия държавенъ бюджетъ за помощъ на общинскитѣ училища.

Съ указъ, подъ №. 237 отъ сжща дата се дава едновременно помощъ отъ (4,000) четири хиляди лева на градъ Елена за довършване училищното здание, отъ сумата опредѣлена въ текущия държавенъ бюджетъ ва помощи на общинскитѣ училища.

Отъ Министерството на Финанситѣ.

ОКРЪЖНО

№. 3992.

До Гг. Окрѣжнитѣ Управители и Финансови чиновници за свѣдѣние и рѣководство.

Господинъ Шумненскитѣ окръженъ управителъ съ рапорта си отъ 13 мартъ т. г. подъ №. 1234 донася ми, че въ събиранието на даждията произлизали нѣкакви неразбории, които причинявали на населението голѣми главоболия и вредъ. Тия неразбории състоятъ въ слѣдующето: „Отъ нѣкои селски жители, които въ времето на послѣдната война сж напустили селата, преселили сж се въ града отъ двѣ три години насамъ и се занимаватъ тамъ съ занаяти и търговия, се взема на двѣ мѣста теметуатъ: въ градѣтъ, защото въ него живѣятъ и извършватъ занаята си, и въ селото, гдѣто иматъ ниви и ливади. Отъ жителитѣ на други села, които иматъ ниви въ други окръжия, се взема емлякъ тоже въ двѣ мѣста: и отъ тамъ, гдѣто сж нивитѣ, и отъ тамъ, гдѣто живѣятъ ступанитѣ“.

Колкото се касае до първата претенция на властитѣ, то тя на пръвъ пѣтъ се представя като да е несъобразна и твърдѣ противозаконна мѣрка; въ дѣйствителности обаче тя напълно се оправдава отъ неизмѣненитѣ и имѣющитѣ сила и до днесъ турски закони, които позволяватъ да се взема отъ едно и сжщо отсѣтствующе лице теметуатъ въ двѣ мѣста: тамъ, гдѣто то търгува и пребивава повече отъ 6 мѣсеци, и тамъ, гдѣто се намиратъ недвижимитѣ му имоти. Относително же до двойното изискувание емля-

ка Министерството има да забълъжи, че това е въпиюща неправда и показва едно съвършено неразбиране и на най елементарнитѣ нѣща. Поради тая именно причина, чрезъ настоящето Ви се предлага Г-не, да се распоредите, щото на всѣкадѣ изъ повѣрении Ви районъ емляка да се налага и иска отъ такива само лица, недвижимитѣ имущества на които не излизатъ внѣ отъ границитѣ на окръга. Ония лица, които живѣятъ въ единъ окръгъ, а притежаватъ имоти въ другъ, ще плащатъ своя емлякъ въ мѣстонахождението на владѣнията имъ.

София 3 априлий 1881 г.

Министръ Каравеловъ.

Главенъ Секретарь Д. Каранфиловичъ.
Началникъ на Отдѣлението С. Караджевъ.

ОКРЪЖНО.

№ 3993.

До Гг. Финансовитѣ чиновници.

Нѣкои отъ оптовитѣ питиепродавци, които същевременно сж и производители лозари, запитватъ министерството: дължни ли сж тѣ да се снабдятъ съ патентъ за право търгуване на едро съ вино и ракия, които правятъ отъ купено гроздье и смѣсватъ съ произведенията отъ тѣхнитѣ собствени лозя. Истия въпросъ предлага и Кюстендилския финансовъ чиновникъ, като иска разяснение какъ да постѣпва съ ония питиепродавци, които при гроздъето отъ своитѣ лозя засипуватъ и купено гроздье и които послѣ си присвояватъ право, като производители лозари, да продаватъ заедно съ виното отъ своитѣ лозя и онова отъ чуждитѣ на едро, безъ патентъ. Съгласно съ дѣйствующия въ това отношение законъ, приетъ отъ Народното Събрание и потвърденъ отъ Негово Височество Князьтъ съ указъ отъ 23 мая 1880 г. подъ № 224, мѣстнитѣ лозари иматъ право да продаватъ изцѣло, безъ патентъ, само произведенията отъ собствениитѣ имъ лозя. Но тѣй като цѣльта на поземелния налогъ на лозята бѣше да освободи лозаритѣ отъ съществуващитѣ по-преди акцизъ и патентно право, то слѣдователно тия послѣднитѣ даждия се замѣстиха напълно съ новоустановения поземеленъ налогъ, т. е. за лозаритѣ тѣ вече не съществуватъ. Напротивъ, ако се допуснеше, че лозаритѣ трѣба да се снабдяватъ съ патенти за право търгуване на едро съ вино или ракия, купени отъ други туземни производители, то това би повело къмъ голѣма несправедливостъ, защото не е възможно да се държи точна контрола кой колко прекупува къмъ своето гроздье и чуждо, за да прави отъ него вино и да го продава; по тая причина е мжно да се опредѣли произвежда ли лозаря търговия преимущественно съ свои вина или съ такива, които сж направили отъ чуждо гроздье, сирѣчь въ тоя случай би се обложили еднакво съ патентъ и оня, който прекупува една незначителна частъ мѣстни вина, както и оня, у когото напротивъ главната частъ на търговията съставлява купеното му вино. Освѣнъ това, не ще никакво доказателство, че ако мѣстнитѣ винари се натоваряха да плащатъ патентъ за продаваемитѣ имъ продукти, извадени не отъ тѣхни лозя, тогава търговията съ мѣстни питиета значително ще пострада, и производителитѣ лозари ще бждатъ крайно затруднени въ сбигътъ на стоката си, а вслѣдствие това и самото производство ще се ограничи.

На основание всичкото до тукъ казано, Министерството на Финанситѣ Ви предлага, господине, да не изисквате отъ лозаритѣ патентъ за право продаване собствено тѣхни или прекупени отъ други лозари произведения. Тая отстъпка обаче не имъ се предоставя, когато иде въпросъ за търговия съ иностранны питиета, за която тѣ неминуемо сж дължни да си добиватъ изъ хазната надлежитѣ патенти. Всичкитѣ же други лица не лозари, които се занимаватъ съ правяне и продаване вино или ракия отъ купено гроздье, плащатъ установената патентна стойностъ, споредъ вида и качеството на търговията си.

София, 3 априлий 1881 год.

Министръ Каравеловъ.

Главенъ секретарь Д. Каранфиловичъ.
Началникъ на отдѣлението С. Караджевъ.

По Министерството на Просвѣщението.

Предварителни свѣдения за преброяванъето народонаселението въ Княжество България на 1-й януарий 1881 год.

ОКРЪГЪ СОФИЙСКИЙ.

№ по редъ	Название на околитѣ и центроветѣ имъ	Населени къщи	Домакин- ства	Присѣтствующе население			
				М ж жь е		Всичко	
				Гражд.	Воинци		
1	Околия Софийска . .	3,592	3,624	14,300	84	12,953	27,337
2	Гр. София	2,968	3,722	11,110	1,031	8,400	20,541
	Всичко	6,560	7,346	25,410	1,115	21,353	47,878
3	Околия Новоселска .	4,607	4,642	14,610	41	13,773	28,424
4	С. Новоселци	174	174	565	—	566	1,131
	Всичко	4,781	4,816	15,175	41	14,339	29,555
5	Околия Искреца . .	4,681	4,696	14,958	42	14,312	29,312
6	С. Искрець	171	172	580	—	507	1,087
	Всичко	4,852	4,868	15,538	42	14,819	30,399
7	Околия Златишка . .	2,714	2,723	6,279	—	6,317	12,596
8	Гр. Златица	408	408	809	—	737	1,546
	Всичко	3,122	3,131	7,088	—	7,054	14,142
9	Околия Самоковска .	2,961	3,064	13,920	62	13,500	27,482
10	Гр. Самоковъ	1,968	2,072	4,515	643	4,951	10,109
	Всичко	4,924	5,136	18,435	705	18,451	57,591
Всичко въ окръга		24,239	25,297	81,646	1,903	76,016	159,565

И. Д. Началника на Статистическото отдѣление

Др. Бодаревъ.

Предварителни свѣдения за преброяванъето народонаселението въ Княжество България отъ 1-й януарий 1881 год.

ОКРЪГЪ КЮСТЕНДИЛСКИЙ.

№ по редъ	Название на околитѣ и центроветѣ имъ	Населени къщи	Домакин- ства	Присѣтствующе население			
				М ж жь е		Всичко	
				Гражд.	Воинци		
1	Околия Кюстендилска	6,648	6,674	20,247	145	19,725	40,117
2	Градъ Кюстендилъ . .	1,827	2,097	4,559	350	4,680	9,589
	Всичко	8,475	8,771	24,806	495	24,405	49,706
3	Околия Дубница . .	4,981	5,068	15,271	40	14,040	29,351
4	Гр. Дубница	1,618	1,622	3,781	158	3,558	7,497
	Всичко	6,599	6,690	19,052	198	17,598	36,848
5	Околия Радомирека	4,631	4,634	15,095	65	14,877	30,068
6	Гр. Радомиръ	355	355	1,055	475	873	2,372
	Всичко	4,986	4,989	16,150	540	15,750	32,440
7	Околия Изворска . .	3,384	3,386	11,461	55	11,253	22,769
8	Село Изворъ	271	272	842	2	758	1,602
	Всичко	3,655	3,658	12,303	57	12,011	24,371
Всичко въ окръга		23,715	24,108	72,311	1,290	69,764	143,365

И. Д. Началника на Статистическото отдѣление

Др. Бодаревъ.

Отъ Министерството на Правосъдието.

ИНСТРУКЦИЯ

ЗА

порядъка на дѣйствиата на сѣдебнитѣ слѣдователи кога произвождатъ предварителни слѣдствия и правила за дѣлопроизводството.

(Продължение отъ 21 брой.)

29. Сѣдебний слѣдователъ пристѣпва да произвожда слѣдствие не иначе, освѣнъ по „законенъ поводъ“ и по „достаточността на основанието“, вслѣдствие на което всѣкий поводъ за да се произведе предварително слѣдствие, трѣбва да бѣде обсъденъ отъ слѣдователъ, както отъ къмъ неговата законность, тъй сѣщо и отъ къмъ достаточността на заключающитѣ ся въ него основания за пристѣпване къмъ слѣдствие.

Подъ „законенъ поводъ“ за почванието слѣдствие са разумѣватъ извѣстията върху събития получени отъ сѣдебний слѣдователъ по указания въ законътъ рѣдъ, събития, които изискватъ участието на слѣдственната власть.

Нашитѣ закони чл. 555 отъ Врем. Сѣд. Прав., указватъ само три законни поводи за възбуждане углавни преслѣдания: 1) по жалба на частни лица, които сѣ претърпѣли вредъ или загуба; 2) по съобщение отъ полицейски и други административни власти; 3) поради явяването на виновний съ исповѣдание на вината си. Но въ сѣщность съ това не се исчерпватъ всичкитѣ поводи, които могатъ да се представятъ за възбуждане на углавно преслѣдание и производството на предварително слѣдствие и които треба сѣщо да се считатъ за законни поводи: Свѣдѣнията върху престѣплението могатъ да се добиятъ и по законенъ начинъ и внѣ отъ изброенитѣ способи въ 553 ст. Отъ това още не слѣдува, че въ послѣдния случай ни прокурора ни сѣдебния слѣдователъ нѣматъ право да възбуждатъ углавно преслѣдание, нѣ отъ друга страна, и двѣтъ тѣзи лица не могатъ произволно (въ видъ важността назначението на гражданската свобода и углавното преслѣдание, което може да бѣде прекратено само чрезъ сѣдъ съгласно съ 582 ст. вр. сѣд. прав.) безъ законенъ поводъ да възбуждатъ углавно преслѣдание или да начеватъ предварително слѣдствие.

А за това е и необходимостта да се установятъ точни прѣдели на правото на сѣдебния слѣдователъ и прокурора въ привлечението къмъ углавна отговорность.

При опредѣляване тѣзи прѣдели, преди всичко става очевидно че освѣнъ жалбитѣ на частни лица, които сѣ претърпѣли вредъ или загуба (1 пун. 555 ст. отъ вр. сѣд. прав.) могатъ да се представятъ случаи за обявления върху престѣплението отъ таквизи лица, които ако и да не се претърпѣли вредъ, нѣ сѣ били очевидци на престѣплението.

Сѣщо могатъ да бѣдѣтъ и таквизи случаи, гдѣто самия сѣдебенъ слѣдователъ застигне едвѣмъ що се е извършило или извършващото се престѣпление, т. е. когато сѣдебния слѣдователъ самъ става очевидецъ на престѣплението.

Въ послѣднитѣ два случая не се представлява никакво разумно основание за да се лиши сѣдебния слѣдователъ отъ правото да почне предварително слѣдствие само за това, че 553 ст. Вр. сѣд. пр. не изброява тѣзи поводи.

Очевидно е, че слѣдователъ не може да остави безъ послѣдствие обявленията отъ частно лице, което е видѣло престѣплението, защото не обявление щѣше бѣде равносилно съ престѣпно недонесение. Колкото се отнася до случайтъ, когато самия сѣдебенъ слѣдователъ заваря едвѣмъ извършенното или извършващото се престѣпление, то би било съвсѣмъ нелогично да се ограничава сѣдебний слѣдователъ въ такива права, които има полицията съгласно съ 571 ст. отъ врем. сѣд. прав.

Отъ друга страна и прокурорътъ, въ силата на своето публично положение, може да събира достаточни свѣдѣния върху престѣплението, макаръ и чрезъ негласни полицейски дознания; нѣ разбира се, въ този случай, както и въ всичкитѣ тѣзи случаи, когато прокурорътъ получи свѣдѣние върху престѣплението, той има не само право, но и обязанность да предложи на слѣдователя, за да произведе предварително слѣдствие, и сѣдебния слѣдователъ е длъженъ да признае това предложение за „законенъ поводъ“.

Послѣдното положение се потвърждава и отъ съдържанието на 1 чл. отъ допълнен. къмъ вр. сѣд. правила.

По този начинъ, сѣдебния слѣдователъ пристѣпва да произвожда предварително слѣдствие по слѣдующитѣ законни поводи:

- 1) По жалба на частни лица, които сѣ претърпѣли вредъ или загуба;
- 2) По съобщение отъ полицейски и други административни власти;
- 3) Поради явяването на виновний съ исповѣдание на вината си;
- 4) По обявление отъ частни лица, които сѣ очевидци на престѣплението;
- 5) По непосредственото му усмотрѣние ва едвѣ извършенното или извършващото се престѣпление и
- 6) По предложението на прокурора.

Освѣнъ тѣзи поводи, всичкитѣ други не могатъ да се считатъ за „законни поводи“ и сѣдебний слѣдователъ нѣма право да пристѣпва къмъ производството на предварително слѣдствие.

Тѣй, ако напиримъ слѣдователъ узнае, по какъвто и да е начинъ, за извършенното престѣпление по слухове, или по обявление на лица, които не се били очевидци нито претърпѣли вредъ или загуба, отъ безименни пасквили, отъ подхвърлени писма и т. п. слѣдователъ трѣбва да се ограничи само да съобщи за това на прокурора, отъ когото ще и да зависи, чрезъ полицейско негласно дознание, да събере достаточни доказателства и да предложи на сѣдебния слѣдователъ, да произведе предварително слѣдствие.

На това сѣщото основание сѣдебния слѣдователъ нѣма право да пристѣпва къмъ предварително слѣдствие сѣщо и въ тѣзи случаи, когато при производството на друго слѣдствие за какво и да е престѣпление, той открие признаци на друго престѣпление, което нѣма същественна свръзка съ произвождащото се дѣло, на той е длъженъ тогазъ да се ограничи съ взимание мѣрки за да се съхранатъ признацитѣ на престѣплението, и съобщаване прокурору, отъ когото ще зависи да предложи на сѣдебния слѣдователъ, за да произведе предварително слѣдствие по новооткритото престѣпление.

Само едното изброение законностьта на поводитѣ за предварителното слѣдствие е още недостатчно за разрѣшение въпросътъ върху пристѣпването къмъ предварително слѣдствие по „законни поводи.“ Необходимо е да се има въ видъ, че всичкитѣ престѣпления, относително порѣдка за възбуждане углавно преслѣдание, се раздѣляватъ на нѣколко категории: престѣпления общи, т. е. таквизи, които се възбуждатъ независимо отъ жалбитѣ на пострадашитѣ лица, частни, т. е. таквизи, които се възбуждатъ не иначе, освѣнъ по жалби на пострадашитѣ лица и могатъ да бѣдѣтъ свѣршенение съ примирение (всичкитѣ престѣпления, които сѣ предвидени въ чл. 75, 98—111, 115—120, 17 отъ Уставътъ за наказанията, които Мировитѣ сѣдии могатъ да налагатъ, 201 отъ Отоманския Углавенъ Кодексъ върху прелюбодѣянieto и т. п.) частно-общественни, които ако и да се възбуждатъ по жалби на пострадамитѣ лица, нѣ немогатъ да се свѣршатъ по миренъ начинъ (тука се разумѣватъ различни тѣлесни повреждания и др.); служебни престѣпления, нарушение уставитѣ на казеннитѣ управления и престѣпления противъ общественото благоустройство.

Принадлѣжността на престѣплението къмъ нѣкоя отъ тѣзи категории и служи като основание за опредѣление законностьта на начинътъ, по който сѣдебний слѣдователъ е получилъ извѣстие за престѣпление, а слѣдователно и като основание за опредѣлението „законностьта на поводитѣ“ за почвание на прѣдварителното слѣдствие, споредъ това, напиримъ, нече да има законенъ поводъ за почвание слѣдствие по частно или частно-общественно престѣпление, безъ жалба на частни лица, които сѣ претърпѣли вредъ или загуба, по съобщението на полицията и т. п. или пакъ обратно нече има законенъ поводъ за предварително слѣдие по престѣпления за нарушението установитѣ на казанното управление по съобщението на частни лица и така нататъкъ.

Тѣй сѣщо трѣбва да се заблѣжи, че наченвание дѣлото безъ „законенъ поводъ“ е едно отъ онѣзи рѣдки нарушения, на основание на които може да се кассира не само пресѣдата, но и цѣлото производство отъ самото му начало. Отъ друга страна напиримъ общото правило, спорѣдъ което висшата инстанция, особено кассационния сѣдъ, разглѣжда само онѣзи нарушения на сѣдѣтъ, противъ които е своевременно станалъ протестъ отъ тѣжителя, — въпросътъ върху наченвание дѣлото безъ законенъ поводъ, може да бѣде възбуждаемъ всѣкога, въ каквото и да е положение дѣлото.

Най подиръ, въ видъ на исключение отъ общото правило върху порядкѣтъ за кассационно отмѣнение пресѣдитѣ, кассационний сѣдъ, слѣдъ отмѣнението пресѣдата по дѣло, което е възбудено безъ „законенъ поводъ“, не предава дѣлото за постановление нова пресѣда, но прямо постановява върху прекратяване дѣлото.

Ст. 669 отъ Вр. Сѣд. Правила, която дава право на участвующитѣ въ дѣлото лица да даватъ жалби на всякое слѣдственое дѣйствието, което нарушава или стѣснява правата имъ, — представлява безпорно право и на обвиняемия, да се жали не само противъ дѣйствиата по наченатото вече слѣдствие, но и на самото му привлечение къмъ слѣдствието безъ „законенъ поводъ“. Невъзможно е да се лиши, напиримъ, обвиняемо длѣжностно лице отъ право да подава жалби противъ това, че го привлечатъ подъ слѣдствие по служебно престѣпление, безъ съгласие на неговото началство, или безъ изпълнение порядъка, изложенъ въ чл. 8 отъ допълнението къмъ Вр. Сѣд. Правила, или виновния въ частно престѣпление, напиримъ, въ прелюбодѣяние, безъ жалбата отъ осѣрбения съпругъ и т. п.

Въ тѣзи случаи, жалбитѣ, които сѣ подадени на сѣдебния слѣдователъ, препроваждатъ се въ окръжний сѣдъ, съгласно ст. ст. 670, 671, 672, 674 и 675 отъ Врем. Сѣдеб. правила и отъ сѣдѣтъ зависи да прекрати почнатото безъ законенъ поводъ предварително слѣдствие.

Подъ „достаточное основание“, за почвание слѣдствието разумѣва се иманието въ съобщеното на слѣдователя събитие признаци отъ такова престѣпление което му е подслѣдственое и което не заключава въ себе си законни препятствия за да възбуди углавно преслѣдание въ дадено врѣме.

(Слѣдва.)

Отъ Върховний Кассационенъ Сждъ.**ОБЪЯВЛЕНИЕ.**

№ 104.

Гражданското отдѣление на Върховний Кассационенъ сждъ обявява за знание на интересующитѣ се лица и страни че въ сѣдебното му засѣдания на 27 и 30 април. 1881 г. ще се разгледватъ слѣдующитѣ дѣла:

На 27-й гражданското дѣло № 67, по описѣтъ на Руссенскитѣ жители Х. Драгия Дяковъ и опълномощенитѣ отъ него чада: Х. Енчо, Х. Тодорица и Анна Х. Драгиева, съ Стефана Х. Драгиева, за споръ една къща, единъ дюкенъ наслѣдство.

На 30-ий гражданското дѣло № 69 по описѣтъ на Савва Василевъ Оджаклова и дъщеритѣ ѝ Ламбрина, Тодора, Кила и Мария изъ г. Лѣсковецъ (Търновско) съ Х. Дервишъ Ага опекунъ на Аише, Фехтие и Махмули изъ г. Търново, за споръ единъ дюкенъ по дългове.

— Гражданското дѣло № 70 по описѣтъ на Софийскитѣ жители Стоянъ Дадовъ съ Мехмедъ Риза за споръ ниви и ливади.

София, 3 априлий 1881 г.

Секретаръ: Ив. Дабовски.

Търновский окръженъ сждъ.**РЪШЕНИЕ**

№ 4.

Въ името на

НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО АЛЕКСАНДРЪ I**БЪЛГАРСКИЙ КНЯЗЪ**

На 24 януарий 1881 год. I-то отдѣление на Търновский окръженъ сждъ въ слѣдующий съставъ: Подпредседателъ Иванъ Кавруковъ, членове: Моско Добриновъ, Иванъ Молловъ и секретаря Василь Рашеевъ, разгледва гражданското дѣло № 894, на пълномощника на Филипа Обрѣшкова отъ г. Орѣховица — Х Иванъ Паскалевъ отъ г. Търново противъ Иванъ Боневъ отъ Горне-Орѣховица за искъ 54 наполеондори по записъ.

Представи се пълномощника Х. Иванъ Паскалевъ, а тѣжимий Иванъ Баевъ не се яви.

Сжда като взе предъ видъ, че истецъ за доказателство на искѣтъ си представи записъ съ дата 16-ий февруар. 1876 година, въ който се вижда, че отвѣтникътъ Иванъ Баевъ се задължава на истецъ 54 наполеондора и въ случай неисплащанье въ определенний срокъ задължава се да му заплати и търговски лихви;

Като взе предъ видъ, че отвѣтникътъ ако и да е съ неизвѣстно мѣсто жителство но, че той е призванъ съ троекратна публикация чрезъ „Държавенъ Вѣстникъ“ и не се яви нито самъ лично, нито чрезъ повѣренникъ въ определеното време за разгледване на дѣлото, безъ да е представилъ законни причини за това;

Като взе предъ видъ пълномощното съ дата 7 мартъ 1880 год. съ което Филипъ Обрѣшковъ опълномощи Х. Иванъ Паскалевъ за водѣнье и свършване процеса му съ Иванъ Баевъ по това дѣло и събиране паритѣ му, то на осневане ст. ст. 117, 127 281 п. 1 и 167 отъ Вр. Сждеб. Правила.

Задочно рѣши:

Осжда Иванъ Баевъ отъ Горня-Орѣховица да заплати на пълномощникътъ Обрѣшковъ — Х. Иванъ Паскалевъ предвиденитѣ въ записѣтъ 54 наполеондора съ слѣдующата търговска лихва по 1 % на мѣсець споредъ чл. 1-й на постановленията за лихоемство отъ гражданскийтъ законникъ, отъ падежа, на срока въ записъ — 26-й октомврий 1876 г. до представлението на иска — 13 мартъ 1880 г. сждебнитѣ разноски се възлагатъ на отвѣтникъ по ст. 972 отъ Вр. Сжд. Правила.

Настоящето рѣшение е неокончателно и подлѣжи на обжалование въ Руссенский апел. сждъ въ два мѣсеченъ срокъ, отъ послѣдното троекратно публикуване въ „Държавенъ Вѣстникъ“; то е издадено и прочетено въ окончателна форма на 28-й януарий 1881 г.

На първообразното подписаха, подпредседателъ Иванъ Кавруковъ, членове: Моско П. Добриновъ, Иванъ Молловъ и секретаря Василь Рашеевъ.

Видрарский мировий сждия.**РЪШЕНИЕ**

№ 376.

Въ името на

НЕГОВО ВИСОЧЕСТВО АЛЕКСАНДРЪ I**БЪЛГАРСКИЙ КНЯЗЪ**

Видрарский мировий сждия, въ откритото си засѣдание отъ 6 мартъ 1881 година разгледва гражданското дѣло отъ бивший Орханский окръженъ сждъ, подъ № 376, по тѣжбата на Лало Велювъ жителъ отъ с. Карашъ срѣщу Мехмедали и бивший жителъ Ахмедовъ Ибрахимовъ отъ с. Хубавене за 3080 г.

Сждѣтъ като взе предъ видъ че отъ доклада на дѣлото на тѣжителятъ поддържа искѣтъ на прошенieto си за 3080 гроша, отъ която сума 2900 гр. има да я зема отъ единъ чифтъ биволе и отъ едни кола продадени на тѣжителя въ 1877 год. които и избѣгнаха въ скорости на войната безъ да му заплатятъ помѣнатата сума, а 180 гроша има да зема по тефтеръ отъ дюкянска смѣтка когото и представи за доказателство.

Като взе предъ видъ, че тѣжимитѣ не се представиха въ сждѣтъ ни лично ни чрезъ свои законни повѣренници, които бѣха викани съгласно съ ст. 115 пун. 3 отъ Врѣм. Сждебни Правила отъ бивший Орхан. окръженъ сждъ, съ призовката публикувана въ „Държавенъ Вѣстникъ“ подъ № 443 за да отговорятъ на искѣтъ предявенъ срѣщу имъ.

То на основание на горѣизложеното и съобразно съ ст. 71, 100, 115 116 отъ гражд. сждопр. за миров. сждии.

Рѣши:

Признава искѣтъ на Лало Велювъ и осжда задочно Мехмедъ Али и Ахмедъ Ибрахимови да му броятъ суммата 3080 гроша и сждебни разноски по това дѣло съгласно съ ст. 103 въ 32 фр. 89 сант.

Настоящето рѣшение въ окончателна форма е четено днесъ на 10-ий мартъ 1881 година, и съгласно съ ст. 132 отъ граждан. сждопр. съ право на апелъ въ срокъ на единъ мѣсець отъ денѣтъ на публикуванетоъ му.

Мировий сждия: Хр. Сахаровъ.

Секретаръ: С. В. Павловъ.

1—(163)—1

Всеобщо пълномощие

чрезъ което долоподписаннитѣ Георгие и Наумъ Франкови жители Софийски, упълномощавами отъ наша страна г. Ив. П. Хр. Кършовски адвокатъ въ София, да се сжди вмѣсто насъ по всичкитѣ наши дѣла, както заведенитѣ до сега, тѣй и онѣзи които щѣтъ да бждатъ заведени, било противъ насъ или отъ наша страна къмъ други лица, за предъ всички сждебни инстанци въ Княжеството, въ мировитѣ, окръжнитѣ и апелативнитѣ сждилица, както и презъ върховний кассационенъ сждъ.

Господ. Кършовски има пълно и неограничено право: да се подписва и расписва вмѣсто насъ гдѣто нужда; да дава, приемне и предава клѣтва; да дава заявления, допълнения, обяснения и отговори тѣй също отзивни, въззивни и касационни жалби; да заяви нови искове; да протестира длѣжницитѣ ни; да иска и да приемне преписи отъ какви и да бждатъ книжа, рѣшения, рѣзолюции, протоколи и документи, които би се касали до нашитѣ интереси; да наложи запори и да иска продаванетоъ на движими и недвижими имущества на длѣжницитѣ ни, да приеме пари отъ тѣхъ за наша смѣтка, както и да се спогажда съ противницитѣ ни, ако това намѣри за згодно и износно. Съ една рѣчь отъ всичко щото г. Кършовски ще направи по нашитѣ дѣла и распри оставами още отъ сега благодарни и ще ги припознаваме като направени отъ насъ направо. За вѣрность на горѣказаннитѣ и за да бжде припознатъ господинъ Кършовски за нашъ повѣренникъ давами му настоящето подписано отъ насъ саморочно и потвърдено въ Соф. окръж. сждъ.

Съставено днесъ двадесеѣ и четири февруарий хиляда осемстотинъ осемдесѣтъ и първа година въ г. София.

Георги & Наумъ Франкови.

Че първообразното на настоящето е саморочно подписано отъ упълномощителитѣ завѣрилъ правителственний членъ на Соф. Окр. Сждъ Ат. Дессевъ № 449. София, 4 мартъ 1881.

